



CONFIDENTIEEL
Voeks Hoorrecht Commissie (VHC)
T.a.v. de heer P.H Deiters, Voorzitter
CC: Voeks Hoorrecht Commissie

Shell Nederland B.V.
Carel van Bylandtlaan 30
2596 HR Den Haag
Nederland
Tel: +31 70 377 7900

Per email

Internet: <http://www.shell.com>

Den Haag, 30 mei 2024

Geachte leden van de Voeks Hoorrechtcommissie,,

Namens Shell Nederland ("Shell NL") en de Centrale Ondernemingsraad (de "COR") willen wij de Voeks Hoorrechtcommissie (de "VHC") danken voor de beoordeling van het concept transitieplan en het daarbij behorende hoorrecht-rapport dat wij op 12 mei 2024 hebben ontvangen (hierna: het "Rapport"). Alvorens in te gaan op de inhoudelijke aspecten van het oordeel van de VHC, hechten wij eraan vooraleerst veel dank en waardering te uiten voor het werk dat is verzet door de VHC om de inactieve deelnemers van Stichting Shell Pensioenfonds ("SSPF") te vertegenwoordigen. In aanvulling op het Rapport hebben de tientallen constructieve besprekingen die gedurende 2023 en 2024 hebben plaatsgevonden, de regiomeetings en de veelheid aan informatie die over en weer is uitgewisseld, inclusief de position paper van de VHC d.d. 19 oktober 2023 (de "Position Paper"), geleid tot een gedegen inzicht in de dilemma's, de kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen en voorkeuren van de VHC.

In het overleg dat wij hebben gehad heeft u, met kracht, zorgen geuit over de komende pensioentransitie en het invaren van bestaande pensioenaanspraken in de nieuwe regeling in het bijzonder. Wij zijn het met u eens dat de huidige pensioenregelingen van Shell NL goede, zo niet uitstekende, pensioenregelingen zijn. De realiteit is dat de invoering van het nieuwe wettelijke pensioenstelsel maakt dat niets doen geen optie is. Shell NL en de COR moeten de transitie vormgeven binnen de ruimte die de nieuwe wet biedt. Binnen dat kader kunnen wij aan veel van de door u genoemde zorgpunten ten aanzien van invaren tegemoet komen. Voor de door u geuite voorkeur van te allen tijde hard sluiten zien wij geen ruimte en wij vinden dit evenmin in het belang van alle deelnemers, ook niet die van slapers en gepensioneerden.



Samenwerking en proces

In dit proces hebben Shell NL en de COR de belangen te wegen van alle betrokkenen en dus ook van de inactieve deelnemers. De Wtp heeft bijzondere aandacht voor de belangen van slapers en gepensioneerden en daarom voor deze twee groepen het hoorrecht ingesteld in aanvulling op het overleg tussen de sociale partners.

Shell NL en de COR hechten waarde aan een zorgvuldige invulling van het proces. Voor beide is zorgvuldigheid een belangrijk principe dat aan de basis ligt van het vormgeven van deze transitie. Wij nemen deze taak uitermate serieus en hebben ons laten leiden door het uitgangspunt van zorgvuldigheid boven snelheid.

Reeds bij de totstandkoming van het Pensioenakkoord in juni 2019, is bij Shell NL een projectteam ingesteld om zich te verdiepen in het Pensioenakkoord en de mogelijke gevolgen daarvan. Dit projectteam is zich - in nauwe samenwerking met Shell Pensioenbureau Nederland ("SPN") - gaan verdiepen in de materie en heeft zich ingezet om alle betrokken stakeholders op een zorgvuldige en evenwichtige wijze te betrekken in het proces en heeft ervoor gezorgd dat betrokken stakeholders, waaronder het bestuur van SSPF en de VHC, over de juiste kennis en informatie beschikten om bij te dragen aan het vormgeven van deze transitie.

Aan diverse overlegtafels en met verschillende belanghebbenden is in parallel samengewerkt om tijdig kennis te delen over het Pensioenakkoord en de Wtp. Het projectteam sprak met de COR, maar ook - mede via SPN - met het bestuur van de beide pensioenfondsen en met Voeks. Op het moment dat de wet- en regelgeving voldoende concreet was en wij ons konden gaan verdiepen in de Shell transitie, heeft Shell NL een *all stakeholder engagement* sessie georganiseerd, waarbij vertegenwoordigers van alle belanghebbenden die betrokken zijn bij de besluitvorming aangaande de transitie aanwezig waren, zo ook de VHC. Tijdens deze informatiesessie is expliciet aandacht geweest voor en gesproken over de rolverdeling en de tijdslijnen. Inhoudelijke en verdiepende gesprekken tussen Shell NL en de COR, Shell NL en de VHC en tussen Shell NL en de besturen van de pensioenfondsen zijn daarna - in parallel - gestart. Er is bewust gekozen voor een parallel overleg om vermenging van rollen en daarmee een ogenschijnlijk belangenconflict te voorkomen.



Via deze gremia is reeds voorafgaand aan het arbeidsvoorwaardelijk overleg door Shell NL informatie gedeeld en opgevraagd. Dit heeft Shell NL en de COR in staat gesteld om diverse relevante aspecten van de betrokken stakeholders mee te nemen tijdens het arbeidsvoorwaardelijk overleg. Volledig in lijn met de gezamenlijk besproken verantwoordelijkheden en het uitgangspunt van rolzuiverheid is tijdens de periode waarin het arbeidsvoorwaardelijk overleg plaatsvond tussen Shell NL en de COR geen informatie gedeeld over hetgeen tijdens het arbeidsvoorwaardelijk overleg ter tafel is gekomen. Gedurende dit overleg hebben Shell NL en de COR wel de Position Paper van de VHC ontvangen en mee kunnen nemen in de beraadslaging. Na het bereiken van een principeakkoord tussen Shell NL en de COR zijn de inhoudelijke gesprekken tussen Shell NL en de VHC hervat. Vanaf dat moment zijn Shell NL en de COR, anders dan voorheen, gezamenlijk opgetrokken als gesprekspartner richting de VHC. In deze fase is het concept transitieplan afgerond en hebben verschillende gesprekken met de VHC plaatsgevonden om het principeakkoord toe te lichten alvorens het concept transitieplan op 24 maart jl. met de VHC is gedeeld voor het uitoefenen van het hoorrecht.

Het bovenstaande in overweging nemende, herkennen wij niet dat sprake zou zijn van een onvoldoende evenwichtig proces, zoals het Rapport vermeldt. Integendeel, Shell NL en de COR hebben de VHC nauw betrokken in de voorbereiding op het arbeidsvoorwaardelijk overleg, niet in de laatste plaats door het reeds op voorhand delen van onze overwegingen en gedetailleerde berekeningen. Ook heeft de VHC vele tientallen vragen ingediend welke alle zijn beantwoord en heeft Shell NL middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van uw eigen onafhankelijke professionele adviseurs. Deze informatievoorziening heeft doorlopend plaatsgevonden, ook nadat het concept transitieplan met de VHC is gedeeld. De COR is teleurgesteld in de door de VHC gestelde rol van de COR in het proces. De COR heeft altijd transparant gecommuniceerd en het proces zo zuiver mogelijk vorm gegeven en hierbij zeer zeker ook de belangen van de inactieve deelnemers uiterst serieus meegenomen in alle afwegingen die hij heeft gemaakt.

De zorgen die de VHC heeft gedeeld via het Rapport, en eerder ook in de Position Paper en gedurende gesprekken die hebben plaatsgevonden zijn zorgvuldig en uitvoerig besproken tussen Shell NL en de COR en zijn relevant geweest bij het vormgeven van de voorgenomen transitie zoals is beschreven in het concept transitieplan dat u op 22 maart jl. hebt ontvangen. Uw reflecties in reactie op het concept transitieplan en uw oordeel zoals beschreven in het Rapport hebben er bovendien toe geleid dat de nu voorgestelde transitie op meerdere punten nog verder is aangepast. De aanvullende aanpassingen zijn verwerkt in het definitieve transitieplan dat als



bijlage bij het instemmingsverzoek aan de COR wordt gestuurd en als uitgangspunt dient voor de opdracht aan het bestuur van SSPF. We zullen de aanpassingen toelichten in deze reactie, voorafgegaan door een algemene toelichting op de voorgestelde transitie. In de bijlage zal specifiek worden ingegaan op de verschillende punten uit het Rapport.

Toelichting op voorgestelde transitie

De Wtp brengt grote veranderingen met zich, maar biedt ook mogelijkheden. Vele veranderingen zien met name op de toekomstige opbouw, hetgeen voor inactieve deelnemers minder relevant is. Mogelijk bouwen gewezen deelnemers (slapers) nog elders pensioen op, maar voor de SSPF pensioenregeling is dat in ieder geval niet meer relevant. Het nieuwe stelsel biedt voordelen, omdat ruimere fiscale mogelijkheden ertoe leiden dat een verhoging van het pensioen wordt verwacht. Ook inactieven kunnen van dit voordeel profiteren. Dit komt onder andere omdat enkel en alleen op het moment van de overgang naar het nieuwe stelsel er een eenmalige mogelijkheid wordt geboden om de al opgebouwde rechten en aanspraken om te zetten naar het nieuwe stelsel én de buffers aan deelnemers toe te delen. Hierdoor kunnen de minder strenge regels in het nieuwe pensioenstelsel en de ruimere fiscale mogelijkheden om pensioenen te verhogen ook voor de reeds tot het moment van de transitie opgebouwde en ingegane pensioenen worden gebruikt. Gezien de gezonde financiële status van SSPF met een dekkingsgraad van ca 136%, zien wij geen reden om deze mogelijkheid voor deelnemers onbenut te laten. Meer specifiek zijn wij op basis van de berekeningen en projecties tot de conclusie gekomen dat invaren op basis van de door ons gezamenlijk geformuleerde doelstellingen geen onevenredig ongunstige gevolgen heeft voor (groepen van) deelnemers of de werkgever. Naar verwachting zal door de beoogde inwaarttransitie de waarde van de totale verwachte pensioenuitkeringen aan alle deelnemers toenemen met ca EUR 3,5 tot 5,4 miljard (bij een inwaardekkingsgraad van respectievelijk 125% en 138%).

Door dit voordeel treedt er naar verwachting bij de door ons beoogde inwaarttransitie een koopkrachtverbetering op voor alle deelnemers, ook voor inactieven. Als het economisch goed gaat zal de koopkracht nog verder toenemen. Bij hard sluiten is dat niet het geval. Het is zelfs de verwachting dat in geval van hard sluiten de koopkracht van deelnemers kan eroderen. Waarom is dat? De belangrijkste reden is dat in geval van een hard gesloten pensioenregeling, de wettelijke indexatieregels niet langer een uitzondering op toekomstbestendig indexeren ("TBI") mogelijk maken. Dat betekent dat vanaf het moment van de transitie SSPF zich zal moeten houden aan de



voorwaarden voor TBI. Uw oproep om in samenwerking met SSPF, met nadruk te verzoeken of een vrijstelling kan worden toegepast, achten wij niet realistisch. Als gevolg van de TBI-regels zal het verlenen van indexatie moeilijker zijn. Het verlenen van inhaal indexatie zal zelfs veel moeilijker zijn dan nu het geval is en SSPF gewend is. Dit verslechtert de koopkrachtvooruitzichten, te meer wanneer dit wordt vergeleken met invaren. Zie ook [Bijlage 3 en 4](#) met de projecties hiervan die ook al eerder met de VHC zijn gedeeld. De effecten worden versterkt wanneer het economisch tegen zit. Hoewel de pensioenregeling in beginsel hetzelfde blijft bij hard sluiten en de wettelijke regels met betrekking tot indexatie niet zijn veranderd, heeft de Wtp wel gevolgen voor de toepassing daarvan. Als gevolg daarvan heeft hard sluiten ook gevolgen voor inactieve deelnemers. Hard sluiten betekent dus ook significante verandering. Daarnaast is de huidige pensioenwet gericht op het beschermen van de nominale pensioenaanspraken en zal het beleggingsbeleid van een hard gesloten pensioenregeling in beginsel gericht moeten zijn op het beschermen van de opbouwde aanspraken, wellicht ten koste van het behalen van rendement. Het is dus niet zo dat bij hard sluiten alles bij het oude blijft.

Wij willen deelnemers toegang bieden tot de voordelen van het nieuwe pensioenstelsel en het ruimere fiscale kader om zo een hoger verwacht pensioen met een koopkrachtverbetering te kunnen realiseren, zoals ook de bedoeling is van de wetgever. Ook slapers en pensioengerechtigden hebben voordeel van de voorgestelde inwaartstransitie. We horen echter ook de zorgen die (oudere) gepensioneerde deelnemers hebben omtrent de risico's die horen bij het nieuwe stelsel. Wij begrijpen dat. Ook wij herkennen de zorgen van oudere deelnemers en hebben deze meegenomen in de vormgeving van de door ons voorgestelde transitie. Wel kunnen wij, door in te varen, een transitie mogelijk maken in het belang van alle deelnemers, waarbij mogelijkheden tot het bereiken van voordeel worden benut en waarbij tevens ruimte is om geuite zorgen te adresseren en mogelijke risico's te mitigeren. Een belangrijk uitgangspunt is dat wij, juist vanwege de mogelijke risico's en geuite zorgen, niet koste wat het kost willen invaren. Door het hanteren van een hoge minimale inwaardekkingsgraad van 125% gemeten op het moment van de transitie, worden de risico's voor alle deelnemers sterk gemitigeerd. Er worden tevens maatregelen voorgesteld om het transitierisico te beperken. Daarnaast worden de volgende maatregelen voorgesteld om eventuele neerwaartse risico's voor (oudere) gepensioneerde deelnemers nog verder te mitigeren:

1. Spreiding van resultaten in de uitkeringsfase waardoor schommelingen in pensioenuitkering belangrijk worden gedempt;



2. Een risicodelingsreserve om de kansen op kortingen flink te verkleinen voor een periode van 15 jaar na transitie.
3. Het verzoek aan het Bestuur om defensieve risicoprofielen aan te bieden die de kans op kortingen op pensioen vrijwel nihil maakt, naast de wettelijke mogelijkheid om een vast pensioen bij een verzekeraar in te kopen.
4. Voor 'oudere' actieven en slapers, die ongeveer tien jaar voor pensionering staan, zal stapsgewijs in de tijd worden overgegaan naar een collectieve beleggingskring voor gepensioneerden, hetgeen het timingsrisico beperkt.

Deze aspecten zijn mede vormgegeven door de input van de VHC op basis van de vele gesprekken en de Position Paper en het resultaat van de integrale belangenafweging die Shell NL en de COR hebben gemaakt. Wij lichten deze aspecten nader toe in de gedetailleerde reactie op het Rapport. Al met al achten wij die risico's voor oudere deelnemers in de door ons beoogde transitie beperkt.

Aangepast voorstel voor invaartransitie

Bovengenoemde elementen die worden genoemd om eventuele neerwaartse risico's te mitigeren zijn reeds via het concept transitieplan met de VHC gedeeld. Daarnaast bevat het concept transitieplan aanvullende maatregelen die bijdragen aan de door Shell NL en de COR geformuleerde doelstellingen voor een evenwichtige invaartransitie. Naar aanleiding van het Rapport stellen Shell NL en de COR op een aantal van deze thema's verdere aanpassingen voor om verder tegemoet te komen aan de zorgen die door de VHC zijn geuit. Wij lichten een aantal van deze aanpassingen specifiek toe en verwijzen voor het overige naar Bijlage 1.

Verhoogde financiële bijdrage Shell NL

Een belangrijk gevolg van invaren is dat de sponsorgarantie zal vervallen. Shell NL en de COR hebben dit aspect uitvoerig besproken en de VHC heeft ook aangegeven dit als een belangrijk element van de transitie te zien. Zoals u weet is Shell NL bereid een financiële bijdrage te doen om de invaartransitie te realiseren. Onderdeel van deze bijdrage is een dekkingsgraadafhankelijke bijdrage voor de sponsorgarantie. Deze bijdrage, alsmede een dekkingsgraadafhankelijke bijdrage die ten behoeve van de transitie kan worden ingezet - is opgenomen in het concept transitieplan.



De sponsorgarantie is gewaardeerd door een professionele partij, Ortec Finance. De VHC heeft de waardering van de sponsorgarantie laten valideren en heeft hiervoor de onafhankelijke professionele adviseurs van Cardano ingeschakeld. De validatie door Cardano bevestigt dat de waarderingmethodiek die wij hebben toegepast redelijk en verdedigbaar is. In aanvulling daarop concludeert Cardano dat geen inconsistenties of implausibele uitkomsten zijn geconstateerd op de aangeleverde numerieke informatie. Voor de belangrijkste conclusies en constatering van Cardano verwijzen wij naar [Bijlage 1](#).

De waardering van de sponsorgarantie is een belangrijk uitgangspunt geweest voor het bepalen van de bijdrage voor de sponsorgarantie die is opgenomen in het concept transitieplan. De VHC heeft echter kenbaar gemaakt dat de in het concept transitieplan aangegeven bijdrage onvoldoende is in haar ogen. Wij vinden het daarom belangrijk de VHC te informeren dat Shell NL en de COR, alles overwegende, inclusief de uitgangspunten die door de VHC zijn benoemd in de Position Paper en het Rapport, bereid zijn de totale bijdrage door Shell NL aan de transitie te verhogen ten opzichte van wat in het concept transitieplan is voorgesteld. De totale bijdrage omvat niet alleen een (verhoogde) compensatie voor het wegvallen van de sponsorgarantie, maar ook een verhoogde verdere bijdrage voor overige genoemde elementen die van belang zijn bij de transitie.

De totale bijdrage zal EUR 500 miljoen bedragen indien de gemeten dekkingsgraad 135% of hoger is. Bij een gemeten dekkingsgraad van 130% tot aan 135% zal de bijdrage worden verhoogd, tot maximaal EUR 650 miljoen. Bij een gemeten dekkingsgraad onder 130% zal de bijdrage verder worden verhoogd tot een bedrag van maximaal EUR 850 miljoen. Deze totale bijdrage bestaat uit het niet verlenen van premiekortingen gedurende 2025 en 2026 en een eenmalige betaling eind 2026.

Verhoging risicomitigatiebudget voor pensioengerechtigden

In het concept transitieplan wordt ruim 10% van het buffervermogen (tot EUR 750 miljoen) gealloceerd aan mogelijke risicomitigatie voor pensioengerechtigden. Met een allocatie van EUR 500 miljoen van dit budget aan een risicodelingsreserve ("RDR") daalt de gemiddelde kans op korting van het pensioen over de eerste 15 jaar voor pensioengerechtigden van ongeveer 25-30% naar minder dan 5%. De VHC geeft in het Rapport aan dat zij het voorstel van Shell NL en



de COR met betrekking tot de hoogte van de RDR en het budget voor risicomitigatie – die beide uit het fondsvermogen worden gefinancierd - veel te laag vindt. Wij hebben de VHC erop gewezen dat een verdere verhoging van een RDR kan leiden tot een vermogensoverdracht van ouderen naar jongere generaties omdat de RDR in veel scenario's niet of niet volledig nodig blijkt te zijn gedurende de genoemde 15 jaar. De kans dat de RDR volledig wordt gebruikt is kleiner dan de kans dat deze niet wordt gebruikt waarmee de waarschijnlijkheid toeneemt dat een deel van de RDR niet aan de huidige pensioengerechtigden toevalt. Ook zou een verhoging van de RDR slechts beperkte impact hebben op de verdere risicobeperking en blijven er – als gevolg van het opzij zetten van de RDR - minder middelen over om direct de koopkracht van pensioengerechtigden te verbeteren. Wel kan een hogere RDR extra bescherming bieden bij de allerslechtste economische scenario's. Shell NL en de COR zijn daarom bereid een aanpassing in het transitieplan op te nemen waarbij wordt voorgesteld om tot aan 15% van de buffers, met een absoluut maximum van EUR 1 miljard, te alloceren aan risicomitigatie voor pensioengerechtigden. Uiteraard is het aan het bestuur van SSPF om – mede op basis van de uitkomsten van een risicopreferentieonderzoek de – uiteindelijke afweging te maken in hoeverre en in welke vorm de risicomitigatie – boven de minimum gestelde risicodelingsreserve van EUR 500 miljoen – vorm te geven.

Voorkomen van risico wijziging dekkingsgraad tussen besluit en implementatie

De VHC heeft terecht zorgen geuit over het transitierisico dat bestaat en relevant is in de periode tussen het te nemen besluit en de implementatie van de transitie. Dat punt is onderkend door Shell NL en de COR en in overleg met het bestuur van SSPF wordt een oplossing voorgesteld die ziet op het proces met betrekking tot een scenario waarbij er een onvoorziene, sterke verslechtering van de financiële positie van SSPF plaatsvindt gedurende de transitieperiode. Er wordt middels een noodprotocol mogelijk gemaakt dat het bestuur van SSPF kan voorstellen om de invartransitie uit te stellen, alsnog hard te sluiten of om, rekening houdend met de financiële bijdrage die is te verwachten van Shell NL de invartransitie doorgang te laten vinden, indien en voor zover de beoogde invardekkingsgraad – die benodigd is om de door ons geformuleerde doelstellingen te bereiken – niet kan worden behaald en de doelstellingen van de transitie in gevaar zijn. Dit proces zal nader worden ingevuld met het bestuur van SSPF en komt tegemoet aan een belangrijke zorg van de VHC aangaande een eventuele wijziging van de dekkingsgraad tussen besluit en implementatie.



In conclusie

Ondanks uw voornaamste conclusie dat hard sluiten te allen tijde de voorkeur geniet, menen we tevens in uw rapport te lezen dat invaren mogelijkwijs de betere optie is als toekomstige indexatieverwachtingen significant minder zijn dan nu en de condities waaronder zal worden ingevaren verbeteren. Beide punten kunnen in dit antwoord aan u volmondig worden bevestigd.

Met het aangepaste transitieplan waarin een verhoogde bijdrage van Shell NL en de andere aanpassingen zijn opgenomen, en daarmee derhalve ruimhartig tegemoet wordt gekomen aan de in het Rapport geuite zorgen van de VHC, willen Shell NL en de COR een evenwichtige invaarttransitie voorstellen. Gezien het feit dat:

- bij invaren pensioenen per direct worden verhoogd;
- koopkracht zich bij invaren aanzienlijk gunstiger ontwikkelt dan bij hard sluiten;
- voor alle deelnemersgroepen, dus ook slapers en pensioengerechtigden, de verwachte langere termijn pensioenuitkomsten significant hoger zijn bij invaren ten opzichte van hard sluiten;
- individuele keuzes door gepensioneerden mogelijk zijn om risico's sterk te beperken; en
- aan een veelheid aan zorgen en verzoeken van de VHC is tegemoetgekomen in het aangepaste transitieplan,

is het nastreven van een invaarttransitie in het belang van alle deelnemersgroepen van SSPF.

Wij hopen middels deze brief de VHC inzicht te geven in de wijze waarop Shell NL en de COR rekening hebben gehouden met de zorgpunten die zijn opgebracht in het overleg met de VHC en het Rapport. Indien u nog vragen heeft, dan horen wij dat graag.

Met vriendelijke groeten,

B.F. Everts

President Directeur Shell Nederland

T. Terwindt

Voorzitter Centrale Ondernemingsraad



Bijlage 1 - Reactie op Beoordeling Concept Transitieplan

Alvorens in te gaan op de verschillende onderdelen die staan vermeld in het hoofdstuk Beoordeling Concept Transitieplan van het Rapport, is het relevant op te merken dat er verschillende technische en inhoudelijke onjuistheden in het rapport voorkomen. We zullen in deze reactie de belangrijkste onjuistheden adresseren indien dit van belang is om een goed beeld van de voorgestelde transitie te schetsen en dit invloed kan hebben op het oordeel van lezers. Daarbij is het van belang eerst inzicht te geven in het wettelijk kader dat van toepassing is voor de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel op grond van de Wtp.

Wettelijk kader

Het is van belang om helder te hebben wat de kaders zijn waarbinnen Shell NL en de COR de voorgenomen transitie hebben vormgegeven. Een belangrijk uitgangspunt daarin is dat de Wtp een standaard inwaarpad voorschrijft als hoofdregel. Daarvan kan slechts worden afgeweken als invaren "onevenredig ongunstig" is voor (groepen van) deelnemers of de werkgever. Deze formulering brengt een sterke beperking mee in de keuze om niet in te varen.

Anders dan uw Rapport schetst, geldt vanwege het bestaan van een sponsorgarantie geen afwijking op deze hoofdregel. Ook in dat geval is invaren de default. Het citaat alsmede de verwijzing naar de wetsgeschiedenis die is opgenomen waaruit het tegengestelde zou moeten blijken is onjuist. Er is geen sprake is van een ander wettelijk kader voor de SSPF-pensioenregeling.. Dat gezegd hebbende, ook wij vinden dat (het vervallen van) de sponsorgarantie moet worden meegewogen bij de beoordeling van de gehele transitie. Met andere woorden: er zal moeten worden gekeken naar de alle relevante effecten van de transitie, niet alleen naar de gevolgen van het vervallen van de garantie. Daarover later meer.

Wij begrijpen dat het niet altijd eenvoudig is om te accepteren dat een goede, pensioenregeling, waarover vele deelnemers tevreden zijn moet veranderen als gevolg van de Wtp. Maar de wet is duidelijk. Dat de VHC meent dat de Wtp, en daarmee mogelijk het invaren, onnodig en ongewenst is, doet daar niet aan af. De Wtp richt zich namelijk niet specifiek op SSPF. De Wtp voorziet in een landelijke stelselwijziging en de doelstellingen van de Wtp dienen ook in dat kader te worden uitgelegd. Shell NL begrijpt deze doelstellingen en heeft er al eerder voor gekozen deze richting in te slaan met het invoeren van de SNPS-pensioenregeling.



(Ref 3.1) Ambitie van een waardevast pensioen

De VHC concludeert dat ten aanzien van de ambitie van een waardevast pensioen het concept transitieplan onevenwichtig en nadelig is voor gepensioneerden en slapers. Shell NL en de COR delen deze conclusie niet. We lichten dat toe.

De beoordeling van de transitie-effecten en de als gevolg daarvan gemaakte keuzes moeten worden onderbouwd door de verwachte pensioenuitkomsten. Deze berekeningen zijn gebaseerd op de door DNB voorgeschreven scenariosets en zijn door Ortec Finance uitgevoerd. De verwachte pensioenuitkomsten zijn bij invaren hoger dan bij hard sluiten. Dit hebben wij toegelicht aan de VHC en onderbouwd aan de hand van verschillende projecties die tevens onderdeel zijn van het transitieplan.

De VHC geeft daarnaast aan dat deelnemers koopkracht belangrijk vinden en heeft onvoldoende vertrouwen in het adequaat kunnen compenseren van de inflatie bij invaren. Zoals reeds toegelicht in de brief zal naar verwachting bij invaren een koopkrachtverbetering voor alle deelnemers optreden. Wij verwijzen naar [Bijlage 3](#) en [Bijlage 4](#). Hierin is te zien dat naar verwachting bij invaren met een dekkingsgraad van 125% de koopkracht zal stijgen. In geval van hard sluiten wordt verwacht dat deelnemers koopkracht verliezen. Dit verschil in koopkrachtontwikkeling is bij een dekkingsgraad van 136% (de recente dekkingsgraad eind april 2024) nog sterker ten gunste van invaren.

Het koopkrachtverlies bij hard sluiten in Bijlage 3 en Bijlage 4 komt vooral door de van toepassing zijnde wettelijke indexatieregels. Deze wettelijke indexatieregels zijn niet veranderd als gevolg van de Wtp, maar kunnen niet langer op eenzelfde wijze als nu worden toegepast voor SSPF. Als gevolg hiervan zal het verlenen van indexatie en zeker het toekennen van inhaal indexatie veel moeilijker worden. Het is belangrijk vast te stellen dat bij hard sluiten het 'waardevaste pensioen' niet zo waardevast is als misschien wordt aangenomen; indexatie is voorwaardelijk (niet gegarandeerd) en wordt beperkt door wetgeving. Daartegenover kunnen deelnemers bij invaren profiteren van economische voorspoed en kan de koopkracht toenemen, dit is bij hard sluiten niet mogelijk. Zelfs bij economische tegenwind zal de koopkracht bij invaren vaak beter zijn dan bij hard sluiten.

Daarnaast stellen wij voor aan SSPF om een additionele mogelijkheid te bieden voor gepensioneerden die minder risico willen lopen. Dit zal zich moeten vertalen in een optionele beleggingsmix die meer defensief is dan de default beleggingsmix die wordt vastgesteld. Dergelijke besluiten zijn aan SSPF en zullen mede afhankelijk zijn van de uitkomsten van het risicopreferentieonderzoek dat onder deelnemers wordt gehouden.



(Ref 3.2) Zijn gevolgen evenwichtig verdeeld over generaties, met extra aandacht voor bescherming oudere gepensioneerden i.v.m. korte beleggingshorizon?

Verdeling van de buffer

De VHC concludeert dat de gebruikte buffermethode zoals voorgesteld in het concept transitieplan onevenwichtig is en de voorgenomen RDR-hoogte te laag is voor gepensioneerden en slapers.

De transitie-effecten zoals opgenomen in het transitieplan zijn onder andere berekend aan de hand van netto profijt. Deze berekeningen laten zien dat met betrekking tot de opgebouwde aanspraken de mate waarin het vermogen wordt herverdeeld aanvaardbaar is en de herverdeling die volgens deze berekeningen plaatsvindt voornamelijk van jongere naar oudere deelnemers is. In het Rapport geeft de VHC aan dat het risico van vermogensdaling of stijging van de verplichtingen bij ouderen veel groter is dan bij jongeren, omdat de ouderen door een kortere levensduur mogelijk onvoldoende tijd hebben om verbetering in de financiële situatie af te wachten. Als gevolg daarvan meent de VHC dat bij de verdeling van het eerste deel van de buffer, ouderen een proportioneel grotere pensioenstijging zouden moeten krijgen dan jongeren. Als alternatief geeft de VHC aan dat een hoger bedrag ingezet zou kunnen worden gestort in een RDR die is bedoeld om risico's te op een pensioendaling te voorkomen.

Het is van belang op te merken dat de conclusie van de VHC onjuist is, de kans op stijgingen en dalingen van de (verwachte) pensioenen zijn voor gepensioneerden juist beperkt. Juist voor jongeren zijn deze risico's groter.

Wij merken op dat over vele jaren de werkgever en actieve deelnemers (middels de werknemersbijdrage) hebben bijgedragen aan de bekostiging van de ongecapte eindloonregeling van de (meeste) huidige pensioengerechtigden. Door de wettelijk geboden financieringsmogelijkheden in deze transitie geeft invaren de huidige actieven gelegenheid om ook een goed pensioen op te bouwen middels een evenwichtige verdeling van vermogen tussen alle deelnemers en door gebruik te maken van de fiscale mogelijkheden. Wij zien niet in waarom ouderen recht zouden hebben op een proportioneel grotere pensioenstijging en het transitieplan zal derhalve niet worden aangepast ten aanzien van de voorgestelde verdeling van de buffers (na allocatie aan de MVEV, de voorgestelde RDR en de compensatie voor actieve deelnemers).



Met betrekking tot het alternatieve voorstel van de VHC van een hogere RDR, merken wij op – zoals ook reeds in de brief is verwoord – dat Shell NL en de COR menen dat de impact daarvan beperkt is. Wel kan een hogere RDR extra bescherming bieden bij de allerslechtste economische scenario's. Daar staat tegenover dat in het overgrote deel van de scenario's het vermogen dat aan deze RDR is gealloceerd niet nodig is en dus te zijner tijd wordt doorgeschoven naar de jongere deelnemers. Dit staat eigenlijk haaks op het verzoek van de VCH om meer vermogen toe te delen aan de gepensioneerden. Om echter aan uw zorg tegemoet te komen is het transitieplan aangepast en wordt voorgesteld om tot aan 15% van de buffers, met een maximum van EUR 1 miljard, te alloceren aan risicomitigatie voor pensioengerechtigden, waarmee een RDR van minimaal EUR 500 miljoen wordt ingericht. Voor de overige EUR 500 miljoen zal het bestuur van SSPF de vrijheid krijgen dat al dan niet aan te wenden, hierbij in acht nemende het uit te voeren risicobereidheidsonderzoek onder deelnemers. Wij verwijzen ook naar de toelichting in de brief.

Keuzemogelijkheden voor gepensioneerden

Ten aanzien van de voorgestelde keuzemogelijkheden voor gepensioneerden geeft VHC aan dat ook risico averse gepensioneerden moeten kunnen opteren voor een – zij het beperkte – initiële pensioenverhoging evenals degenen die kiezen voor een offensief beleggingsprofiel. Verder beveelt de VHC de mogelijkheid aan om een geïndexeerd pensioen te kunnen inkopen bij SSPF, waarbij het pensioen geen beleggingsrisico loopt en tevens een vaste indexatie zeker stelt. Naar de mening van Shell NL en de COR, komen we middels de hierboven omschreven genoemde tweede mogelijkheid reeds in belangrijke mate aan deze laatste wens tegemoet. Het bestuur van SSPF zal tevens worden gevraagd deze aanbevelingen van de VHC mee te nemen in haar uiteindelijke overwegingen.

(Ref. 3.3) Sponsorgarantie

De VHC oordeelt dat het vervallen van de sponsorgarantie een additioneel risico voor deelnemers in SSPF creëert en potentieel een groot financieel nadeel is. De compensatie die daarvoor is opgenomen in het concept transitieplan vindt de VHC onevenwichtig voor alle fondsleden, maar vooral voor de gepensioneerden en de slapers.

Wij hebben reeds toegelicht dat Shell NL bereid is de totale financiële bijdrage aan de transitie te verhogen, waarmee tegemoet wordt gekomen aan uw zorgen. Dit omvat mede een verhoging van de bijdrage ten behoeve van het wegvallen van de sponsorgarantie. Daarover merken wij het volgende op.



De VHC benoemt expliciet dat de sponsorgarantie een sterke toezegging is voor onbepaalde tijd en dat deze blijft bestaan bij hard sluiten. Zij meent daarom dat het vervallen daarvan financieel gecompenseerd dient te worden op basis van een faire waardebeoordeling met realistische aannames.

Er is een waardering van de sponsorgarantie gedaan door een professionele partij; Ortec Finance, welke inmiddels in opdracht van de VHC is gevalideerd door uw eigen onafhankelijke professionele adviseur, Cardano.

Het Rapport van de VHC bevat een aantal conclusies uit het rapport van Cardano en focust daarbij primair op aanvullende opmerkingen die Cardano maakt in het rapport. Opvallend is dat de VHC de belangrijke conclusies uit het rapport van Cardano achterwege laat. De belangrijkste conclusies volgend uit het rapport van Cardano zijn de volgende:

- Naar het oordeel van Cardano is de gebruikte methodiek redelijk en verdedigbaar.
- Er zijn geen inconsistenties of implausibele uitkomsten geconstateerd op de aangeleverde numerieke informatie .
- Het niet meenemen van het macro lang leven risico in de waardering is een tekortkoming.
- Het is niet duidelijk hoe de door Shell NL voorgestelde financiële bijdrage voor de afwikkeling van de sponsorgarantie zich verhoudt tot de door Ortec Finance berekende waardering.

Deze conclusies worden nader onderbouwd in het eindverslag. Belangrijke constatering in dat kader zijn de volgende:

- De gehanteerde methode is in de praktijk het meest gangbaar bij vraagstukken rondom de waardering van sponsorgaranties. Vergelijkbare methodes zijn ook bij eerdere sponsorwaarderingen bij Nederlandse ondernemingspensioenfondsen in de afgelopen vijftien jaar is gehanteerd.
- Een belangrijk voordeel van de keuze om de DNB scenario-set te gebruiken is dat geborgd is dat deze scenario-set onafhankelijk ontwikkeld is en dat er geen onderliggende keuzes zijn gemaakt die sturen naar een bepaalde richting bij het bepalen van de waarde van de sponsorgarantie.
- De waardering veronderstelt een transitie per eind 2026. Er wordt vanaf 2026 uitgegaan dat er geen nieuwe opbouw bij de actieve leden plaatsvindt. Deze veronderstelling lijkt de meest redelijke, omdat nieuwe opbouw in de eindloonregeling (opmerking: momenteel is geen sprake meer van een eindloonregeling maar een onvoorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling) straks niet meer mogelijk is onder de Wet Toekomst Pensioenen (Wtp).



- In de praktijk zijn sponsorgaranties niet vaak compleet gedefinieerd en moet worden afgewogen hoe waarschijnlijk het is dat de garantie nog bestaat op een zeer lange termijn. Praktisch gezien is de termijn minder belangrijk, omdat op de hele lange termijn (> 20 jaar) de waarde van terugstorting relatief meer stijgt ten opzichte van de waarde van de bijstorting, zodanig dat de totale waarde van de garantie veelal minder waard wordt bij een veel langere termijn dan 20 jaar.
- Gezien het tijdelijke karakter van het nieuwe Journey Management Plan lijkt het gebruik van het oude Journey Management Plan gerechtvaardigd als zijnde een betere representatie van het voorgenomen beleggingsbeleid bij continuering.
- In de modellering is impliciet verondersteld dat Shell NL aan alle toekomstige betalingsverplichtingen zal kunnen blijven voldoen. Er wordt derhalve geen rekening gehouden met tegenpartijrisico ten aanzien van Shell NL.

Deze conclusies zijn essentieel en steunen Shell NL in de wijze waarop de sponsorbijdrage als element in deze transitie wordt beoordeeld en welke aannames daarvoor zijn gebruikt. Shell NL erkent dat de sponsorgarantie een belangrijke factor is in de huidige regeling, maar meent ook dat het wegvallen daarvan in relatie tot de verwachte voordelen van de transitie moet worden beschouwd. Daarnaast onderkent Cardano het bestaan van een zogenaamd tegenpartij risico waarmee de vraag gerechtvaardigd is of in geval van hard sluiten de sponsorgarantie onverkort en voor altijd effectief blijft.

Daarbij is het relevant te constateren dat in de waardering van de sponsorgarantie de kans op bijstorten en terugstorten (ingeval dekkinggraad 170%) is verwerkt. Dit maakt de constatering dat het voor de sponsor om die reden aantrekkelijk zou zijn om in te varen onjuist. Bij invaren ziet de werkgever af van zijn aanspraken op de buffer en zal als gevolg hiervan een materiële afschrijving op haar balans moeten doen.

Er is in het concept transitieplan een voorgestelde bijdrage opgenomen die, het bovenstaande in overweging nemende, aansluit bij de specifieke omstandigheden passend bij Shell NL en SSPF en die aansluit bij de marktpraktijk. Shell NL en de COR baseren zich daarbij op de waardering door een professionele partij (Ortec Finance) die is gevalideerd door een andere professionele partij (Cardano). Dat de VHC zonder onderbouwing meent dat de bijdrage van Shell NL voor het vervallen van de sponsorgarantie hoger zou moeten zijn doet daar niet aan af.

Niettemin, als aangegeven - afwegende al hetgeen hierboven wordt genoemd en om tegemoet te komen aan de zorgen van belanghebbenden, waaronder van de VHC, is Shell NL bereid de



financiële bijdrage aan de transitie (zoals voorgesteld in het concept transitieplan) significant te verhogen.

(Ref 3.4) Compensatie doorsneesystematiek

De VHC concludeert dat de voorgestelde compensatie van de doorsnee premie uit de buffer onevenwichtig is met name voor gepensioneerden en slapers, en dat deze door de werkgever gefinancierd dient te worden. Shell NL en de COR zien dat anders.

De wetsgeschiedenis bij de Wtp heeft duidelijk aangegeven dat compensatie wegens het afschaffen van de doorsneesystematiek uit de buffer gefinancierd kan worden om een kostenneutrale transitie te realiseren. Het aanwenden van de buffer hiervoor is in Nederland ook gebruikelijk. In aanvulling hierop geldt dat in de Shell NL/SSPF situatie het aanwenden van de buffer voor financiering van de compensatie kan worden gerechtvaardigd, en zelfs logisch is, omdat de buffer nu ook wordt gebruikt voor de financiering van de pensioenopbouw van de actieven. Het meest recente voorbeeld daarvan is de premievrijstelling voor de werkgever voor 2024.

Het staat de VHC vrij om tegen de wetgeving te zijn, maar dat is onvoldoende om de voorgestelde transitie als onevenwichtig te kwalificeren. Volledigheidshalve merken wij op dat de stelling dat het vooruitlopen op eventuele toekomstige premiekorting voor Shell NL en de COR de reden is voor het voorstel onjuist is. Het gaat er om dat de reeds opgebouwde buffer ook in de huidige regeling al dient voor het financieren van de premieopbouw voor actieven, dit is zelfs een voorwaarde voor de sponsorgarantie.

Het verhogen van de totale bijdrage aan de transitie, zoals toegelicht in de brief, is mede bedoeld om tegemoet te komen aan deze zorg van de VHC.

(Ref 3.5) Zijn de gevolgen van invaren evenwichtig verdeeld tussen slapers en gepensioneerden enerzijds en actieven en werkgever anderzijds?

De VHC concludeert dat de actieven in het concept transitieplan een meer dan proportionele verhoging krijgen dan de ouderen. Daarnaast concludeert de VHC dat de financiering van de doorsneepremie uit het fondsvermogen, de bufferverdeling zoals voorgesteld in het concept transitieplan en het verlies van de sponsorgarantie duidelijk ten nadele is van de gepensioneerden en slapers. De VHC meent dat dit onevenwichtig is voor gepensioneerden en slapers.



Wij wijzen er op dat invaren het standaardpad is waarvan alleen mag worden afgeweken als invaren onevenredig ongunstig is voor (een of meerdere groepen) deelnemers of de werkgever. Om het vermogen toe te delen wordt gebruik gemaakt van de door de wet voorgeschreven methodiek die pas bij de specifieke kenmerken van de SSPF-pensioenregeling. Daarbij is aangestuurd op het beperken van herverdeling en het creëren van een gelijke kans op een hoger verwacht pensioen.

In tegenstelling tot hetgeen de VHC concludeert is het schrappen van de sponsorgarantie voor Shell niet perse aantrekkelijk te noemen. Gezien de gezonde financiële positie van SSPF staat het huidige fondsvermogen versus de pensioenaanspraak positief op de balans van de werkgever en vertegenwoordigt daarmee een waarde voor de werkgever. Bij invaren vervalt de verwachting dat te zijner tijd geld terugvloeit naar Shell als gevolg van de ontwikkelingen in de demografie en de financiële verplichtingen. Zodoende zal Shell een afschrijving moeten doen op de balans van circa USD 3,5 miljard (stand 31 december 2023). Niettemin is Shell bereid om het invaren mogelijk te maken en deelnemers het verwachte voordeel van hogere pensioenuitkomsten te bieden, zodat Shell NL en de COR de afboeking bij de werkgever verder buiten beschouwing hebben gelaten.

Wij menen dat invaren conform de door ons voorgestelde transitie niet onevenredig ongunstig is voor (groepen van) deelnemers of de werkgever. Ook laten onze berekeningen en projecties niet zien dat sprake is van onevenwichtig nadeel voor deelnemers. Shell NL en de COR laten zich in het kader van deze beoordeling(en) onder andere leiden door de pensioenuitkomsten die met de VHC zijn gedeeld. Daarbij is ook gekeken naar de pensioenuitkomsten bij (zeer) goed economisch weer en (zeer) slecht economisch weer, de kortingskansen voor pensioengerechtigden, de koopkrachtontwikkeling en netto profijtberekeningen.

(Ref. 3.6) Risico van wijziging dekkingsgraad tussen besluit en implementatiedatum

De VHC acht de compensatie voorstellen met betrekking tot de tail risico's bij een grote daling in de dekkingsgraad tussen het beslismoment en implementatie volstrekt onvoldoende. Daarbij meent de VHC dat een volledige compensatie moet worden geboden door Shell NL, of dat invaren op het allerlaatste moment moet kunnen worden afgeblazen. Zij concludeert dat het voorstel zoals opgenomen in het concept transitieplan onevenwichtig, kostbaar en onnodig risicovol is voor deelnemers.

Het zorgpunt ten aanzien van het transitierisico hebben wij veelvuldig met de VHC en het bestuur van SSPF besproken. Het voorstel ten aanzien het proces en de besluitvorming hieromtrent zal daarom worden aangepast. Shell NL en het bestuur van SSPF zullen doorlopend in gesprek blijven om de ontwikkelingen tijdens de transitieperiode te monitoren. Indien - ondanks maatregelen van



SSPF om het transitierisico te mitigeren en de dekkingsgraad op peil te houden – door onvoorziene uitzonderlijke (verslechterde) omstandigheden op de financiële markten de dekkingsgraad tijdens de transitieperiode daalt tot onder het beoogde minimum en er geen gerede kans bestaat op voldoende herstel van de dekkingsgraad vóór de implementatiedatum om de doelstellingen van de transitie te verwezenlijken, dan wordt een noodprotocol geïnitieerd.

In dat geval zal het bestuur van SSPF met Shell NL in gesprek gaan om de omstandigheden te beoordelen en kan - alles afwegende - voorstellen om:

- i. de transitie uit te stellen (bijvoorbeeld om herstel mogelijk te maken of ingegeven door een algemene interventie door de overheid);
- ii. het fonds alsnog hard te sluiten omdat de doelstellingen van de beoogde inwaartstransitie onvoldoende verwezenlijkt kunnen worden; of
- iii. rekening houdend met de financiële bijdrage die is te verwachten van Shell Nederland (zie paragraaf 5.8) en de hiermee gepaard gaande verwachte verbetering van de financiële positie van het fonds, de inwaartstransitie doorgang te laten vinden, omdat hiermee de doelstellingen in voldoende mate kunnen worden gerealiseerd.

We gaan ervan uit dat we hiermee in belangrijke mate tegemoetkomen aan de zorg van de VHC. Wij zullen het transitieplan hierop aanpassen.

(Ref. 3.7) Proces evenwichtigheid

De VHC concludeert dat het proces, en dan met name de belangenbehartiging van de belangen van gepensioneerden en inactieven door de COR, en de tijdigheid, volledigheid en transparantie van de informatie van Shell Nederland onvoldoende evenwichtig is geweest. Daarnaast meent de VHC dat het concept transitieplan niet motiveert waarom hard sluiten geen optie is.

Hard sluiten

Wij wijzen er nogmaals op dat invaren het standaardpad is waarvan alleen mag worden afgeweken als invaren onevenredig ongunstig is voor (een of meerdere groepen) deelnemers of de werkgever. Een sterke aanbeveling van de VHC om hard te sluiten maakt dat niet anders. Shell NL en de COR menen dat op basis van de beoordeling van de transitie-effecten voor SSPF aan



de hand van de door ons voorgestelde doelstellingen, geen sprake is van onevenredig ongunstige gevolgen voor (een of meerdere groepen) deelnemers of de werkgever.

Deze conclusie is gebaseerd op de beoordeling van de pensioenuitkomsten en de koopkrachtontwikkeling voor deelnemers bij invaren en bij hard sluiten en nader toegelicht in het transitieplan. Deze berekeningen zijn gebaseerd op 2.000 scenario's die zijn voorgeschreven door De Nederlandsche Bank. Deze berekeningen zijn met de VHC gedeeld en zijn tevens opgenomen in het (concept) transitieplan.

In aanvulling op de pensioenuitkomsten hebben Shell NL en de COR zowel voor invaren als hard sluiten gekeken naar de koopkrachtontwikkeling voor deelnemers. In geval van een slecht weer scenario (25% percentiel) en de beoogde minimale invaardeckingsgraad van 125%, zien wij bij hard sluiten dat de koopkracht voor inactieve deelnemers direct daalt en bovendien op termijn verder wordt uitgehold. Dit is zoals reeds toegelicht onder andere het gevolg van de regels ten aanzien van TBI. Bij een hogere rente of inflatie geldt een hogere vereiste dekkingsgraad alvorens te mogen indexeren. Hierdoor wordt indexeren moeilijker en wordt inhaalindexatie zelfs veel moeilijker. Bij invaren daarentegen stijgt de koopkracht meteen, en blijft hierna langere tijd boven de koopkracht van het hard sluiten scenario.

Veelal lijkt de indruk te bestaan dat in geval van hard sluiten er niet veel zal veranderen voor de deelnemers omdat de sponsorgarantie zal blijven bestaan. Dit is echter niet zo. In een hard gesloten pensioenregeling worden alle huidige actieve deelnemers gewezen deelnemers; er zal geen premie meer worden betaald aan SSPF voor de pensioenopbouw en de indexatie van de nu nog actieve deelnemers. De (voorwaardelijke) indexatie over opgebouwde aanspraken voor alle deelnemers dient in dat geval volledig gefinancierd te worden uit de toekomstige (over)rendementen en de buffer van SSPF. Ook daar spelen de TBI-regels een rol.

Shell NL en de COR hebben expliciet naar beide scenario's gekeken, maar kunnen niet anders dan concluderen dat invaren conform de door ons voorgestelde transitie die uitgaat van een minimale invaardeckingsgraad van 125% in het belang is van alle deelnemers. Al met al menen Shell NL en de COR dat de neerwaartse risico's voor pensioengerechtigden bij invaren ten opzichte van hard sluiten evident beperkt in waarschijnlijkheid en ook in omvang zijn. Dit wordt duidelijk uit de vergelijking van de pensioenuitkomsten en de koopkrachtontwikkeling bij invaren en hard sluiten in slecht en zeer slecht economisch weer (5% percentiel). Op grond daarvan komen Shell NL en de COR tot de conclusie dat invaren niet onevenredig ongunstig is voor (een of meer groepen van) deelnemers of de werkgever. Daarbij komt dat wij zorgen hebben rondom de uitvoerbaarheid van een hard gesloten pensioenregeling.



Shell NL en de COR vinden het opmerkelijk dat concluderend de VHC van mening is dat, ook als hard sluiten zal leiden tot slechtere pensioenuitkomsten, daar toch de voorkeur aan wordt gegeven. Onzes inziens is het niet in het belang is van de inactieven dat een dergelijke keuze gemaakt wordt op basis van sentiment in plaats van een beoordeling op basis van pensioenuitkomsten.

De VHC merkt op dat Shell NL en de COR niet ingaan op de uitgesproken voorkeur van de VHC en haar achterban voor hard sluiten, die is gebaseerd op de enquête die is gehouden tijdens de regiomeetings en het webinar.

Voorop staat dat Shell NL en de COR de belangen van alle deelnemers moeten meewegen en niet enkel die van diegenen die aan de regiomeetings en het webinar hebben deelgenomen of die de enquête hebben ingevuld, te meer niet nu onduidelijk is hoe representatief deze deelnemers zijn voor de hele populatie. Wij lichten dat toe.

In de Wtp-transitie is de leeftijd van de deelnemer (in tegenstelling tot het type deelnemer) het meest bepalend voor de pensioenuitkomsten. Wij vinden het relevant dit op te merken, omdat er een grote groep jongere deelnemers (jonger dan 70 jaar) is in SSPF, waarvan een groot deel wordt vertegenwoordigd door de VHC. Naast de actieven (~5.400) betreft dit ook de grote groep slapers (~6.500) en jongere gepensioneerden (~4.900 jonger dan 70), tezamen ongeveer 55% van de deelnemers in SSPF welke een totaal van ~64% van de opgebouwde rechten representeren.

Als we kijken naar de pensioenuitkomsten, dan zien we dat deze groepen een groot belang hebben om over te gaan naar het nieuwe, ruimere stelsel terwijl zij bij hard sluiten nog decennia 'gevangen' zitten in het striktere oude kader. Voor de oudere generaties zijn de risico's voor de overgang naar het nieuwe stelsel beperkt in de door ons beoogde transitie.

Ook is het de vraag of gepensioneerden die hebben aangegeven hard te willen sluiten, dit nog steeds ambiëren als men beseft dat koopkracht bij hard sluiten minder is dan bij invaren en men de initiële verhoging door het toedelen van de buffer ook misloopt. Om deze redenen hebben Shell NL en de COR de uitkomsten van de bijeenkomsten en enquêtes wel als relevant gezichtspunt meegenomen, maar niet als doorslaggevend beschouwd.



Belangenbehartiging en samenwerking

De VHC merkt op dat zij ontevreden is over de rol van de COR met betrekking tot het behartigen van de belangen van gepensioneerden en slapers en meent dat de belangen van de gepensioneerden en de slapers onvoldoende door de COR zijn behartigd.

De COR herkent zich niet in vermeende perceptie die de VHC schetst en meent dat dit afbreuk doet aan de constructieve wijze waarop het proces en het overleg is vormgegeven. Shell NL ondersteunt deze visie van de COR.

De COR moet in zijn beraadslaging de belangen van alle deelnemersgroepen en leeftijdscohorten wegen, actief, inactief, jong en oud. Daarbij komt dat de COR ook het belang van de werkgever in ogenschouw dient te nemen. De COR heeft zijn taak uiterst serieus genomen en zich reeds in het arbeidsvoorwaardelijk overleg met Shell NL, hard gemaakt voor de belangen van alle deelnemers, dus ook de inactieven. Gedurende de besprekingen heeft de COR de belangen van alle groepen zorgvuldig afgewogen ten aanzien van de verschillende mogelijkheden en keuzes. Dat betreft niet alleen het invaren of hard sluiten, maar ook de bufferverdeling en de risico mitigerende opties om lagere pensioenuitkomsten te beperken. Daar is gekeken naar actieven en inactieven, jonge en oude actieven, jonge en oude inactieven en de werkgever om tot een evenwichtige regeling en transitie voor alle belanghebbenden te komen. Dat gezegd hebbende is de taak van de COR evident een andere dan die van de VHC. De COR heeft rekening te houden met andere belangen en ook expliciet een andere rol in het proces aangaande de besluitvorming.

Het overlegproces tussen Shell NL, de COR en de VHC is een proces dat (deels) wettelijk is vastgelegd, waarbij een ieder een eigenstandige taak heeft binnen de besluitvorming die moet plaatsvinden. Wij vinden het belangrijk deze taak te respecteren. Door Shell NL (in samenwerking met de COR) is de samenwerking met de VHC op uiterst constructieve wijze vormgegeven. Wegens de onderlinge afhankelijkheden binnen het proces van de besluitvorming zijn duidelijke afspraken gemaakt over de wijze waarop het hoorrecht zou worden vormgegeven. Shell NL is reeds sinds begin 2023 actief in gesprek met de VHC en na ontvangst van de Position Paper en het tot stand komen van het principeakkoord, hebben Shell NL en de COR dit gesprek als gezamenlijke gesprekspartners richting de VHC voortgezet. Diverse overleggen hebben plaatsgevonden en alle vragen die de VHC heeft gesteld aan Shell NL en de COR zijn schriftelijk beantwoord.



Tot slot heeft ter ondersteuning van de VHC en vanuit coöperatieve gedachte om samen een gedegen proces te kunnen doorlopen Shell NL – geheel onverplicht - een aanzienlijke financiële bijdragen gedaan ten behoeve van de betaling van externe adviseurs van de VHC.

(Ref. 4) Evenwichtige transitie

Al met al concludeert de VHC dat het concept transitieplan in haar ogen duidelijk onevenwichtig is. Wij vinden het jammer te horen dat ondanks de beste intenties van Shell NL en de COR, de VHC tot deze conclusie komt, immers is uitgangspunt van Shell NL en de COR om een evenwichtige transitie voor te stellen die rekening houdt met de belangen van alle deelnemers. Invaren is niet onevenredig ongunstig voor (een of meer groepen van) deelnemers of de werkgever. In tegendeel zelfs, het leidt tot een verwacht hoger pensioen. Daarnaast zorgt het niet invaren (hard sluiten) bovendien voor een verslechtert perspectief op indexatie en koopkracht. Derhalve zien wij geen reden om van het standaardpad voor invaren af te wijken indien de dekkinggraad minimaal 125% bedraagt, waarmee de door Shell NL en de COR geformuleerde doelstellingen kunnen worden gerealiseerd. Daarbij komt, dat zelfs in geval moet worden overgegaan tot het hard sluiten van de SSPF, de wettelijke regels met betrekking tot TBI onverkort van toepassing zullen zijn. SSPF kan in dat geval niet langer gebruik maken van de uitzondering onder de wet. Uw oproep om in samenwerking met SSPF, met nadruk te verzoeken of een vrijstelling kan worden toegepast, achter wij niet realistisch.

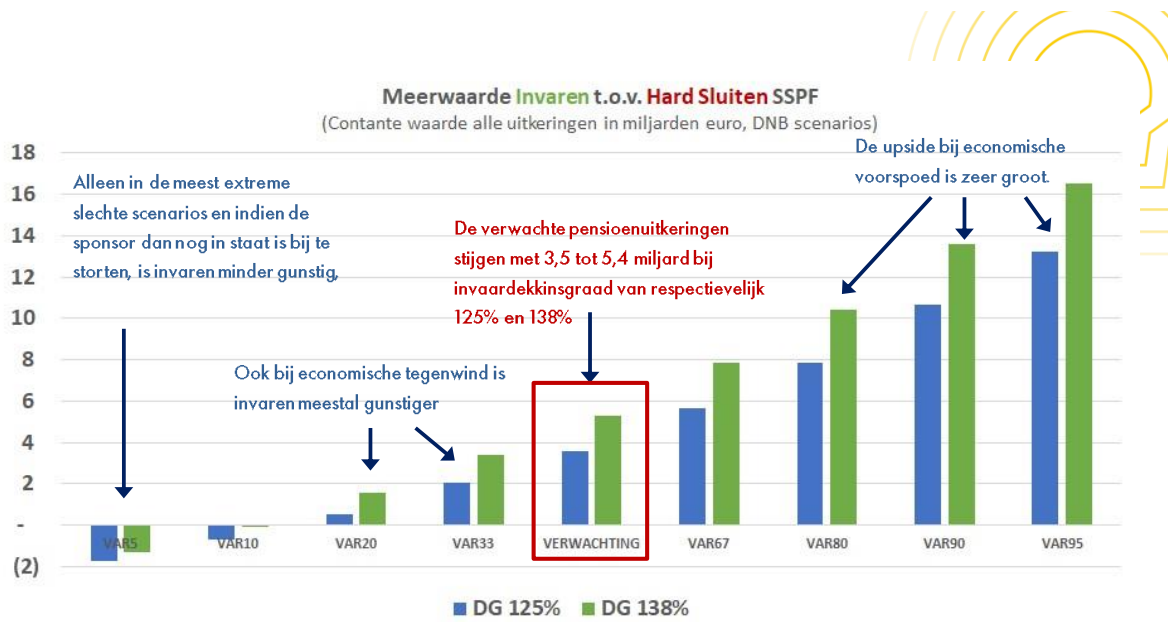
Uitgaande van de voorgestelde inwaar-transitie op grond van de door Shell NL en de COR geformuleerde doelstellingen en kijkend naar de effecten op de pensioenen kunnen wij niet anders dan concluderen dat invaren in het belang is van alle deelnemers. In het verwachte scenario levert invaren direct (en op termijn) een voordeel. Daarbij rekening houdend met de voorgestelde compensatieregeling, een aanvaardbare herverdeling en het reduceren van kortingskansen, stellen wij een evenwichtige transitie voor.

Uw overkoepelende conclusie om te allen tijde hard te willen sluiten gaat onzes inziens in tegen de bedoeling van de wetgever met de Wtp, tegen het voorschrift dat wordt ingevaren tenzij dat onevenredig ongunstig is voor een of meerdere groepen belanghebbenden, en bovenal tegen de belangen van de deelnemers.

* * * * *



Bijlage 2: Meerwaarde invaren t.o.v. hard sluiten

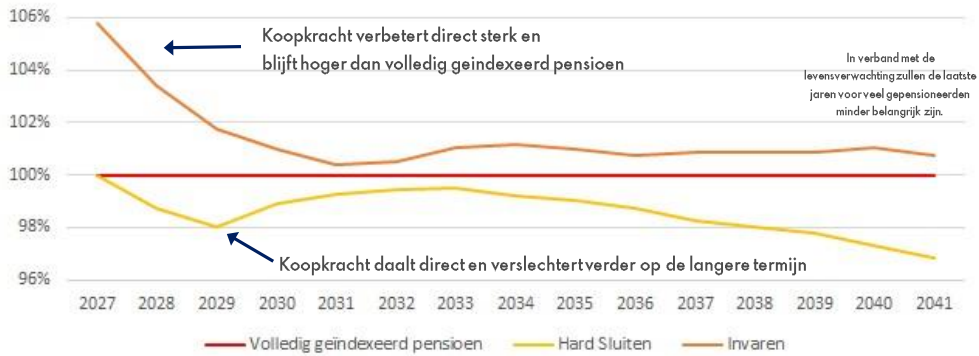




Bijlage 3: Koopkracht ontwikkeling – verschil hard sluiten en invaren bij gepensioneerden

Verwachte Koopkracht Gepensioneerde bij DG 125% (VaR50)

In jaren na transitie t.o.v. een volledig geïndexeerd pensioen.



Copyright of Shell International B.V.

CONFIDENTIAL

Mei 2024

4

Koopkracht Gepensioneerde bij DG 125% en Goed Weer (Var75)

In jaren na transitie t.o.v. een volledig geïndexeerd pensioen.



Copyright of Shell International B.V.

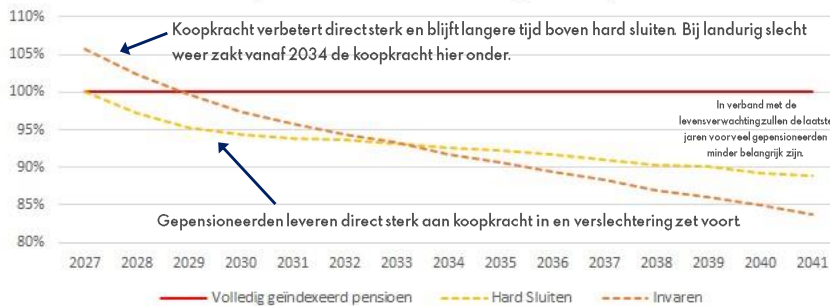
CONFIDENTIAL

Mei 2024

5

Koopkracht Gepensioneerde bij DG 125% en Slecht Weer (VaR25)

In jaren na transitie t.o.v. een volledig geïndexeerd pensioen.



Copyright of Shell International B.V.

CONFIDENTIAL

Mei 2024

6



Bijlage 4: Koopkracht ontwikkeling – verschil hard sluiten en invaren bij slapers

Verwachte Koopkracht 60-jarige Slaper bij DG 125% (VaR50)

Slaper is 60 jaar bij transitie in 2027, en gaat met pensioen op 64 jarige leeftijd in 2031. Onderstaande zijn jaren vanaf pensionering t.o.v. een volledig geïndexeerd pensioen.



Copyright of Shell International B.V.

CONFIDENTIAL

Mei 2024

8

Koopkracht 60-jarige Slaper bij DG 125% en Goed Weer (Var75)

Slaper is 60 jaar bij transitie in 2027, en gaat met pensioen op 64 jarige leeftijd in 2031. Onderstaande zijn jaren vanaf pensionering t.o.v. een volledig geïndexeerd pensioen.



Copyright of Shell International B.V.

CONFIDENTIAL

Mei 2024

9

Koopkracht 60-jarige Slaper bij DG 125% en Slecht Weer (VaR25)

Slaper is 60 jaar bij transitie in 2027, en gaat met pensioen op 64 jarige leeftijd in 2031. Onderstaande zijn jaren vanaf pensionering t.o.v. een volledig geïndexeerd pensioen.



Copyright of Shell International B.V.

CONFIDENTIAL

Mei 2024

10